

Sygn. akt IX Ka 1318/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogna Kuczyńska

Protokolant: protokolant sądowy Anna Wołowicz - Piłat

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2013 roku

sprawy **T. D.**

oskarżanej o przestępstwo z art. 216 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 29 maja 2013 roku sygn. akt XII K 841/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla orzeczenie o zobowiązaniu oskarżonej na podstawie art. 72 § 1 pkt 7a k.p.k. do powstrzymywania od kontaktowania się z M. B. (1) zawarte w punkcie III wyroku;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonej T. D. na rzecz oskarżycielki prywatnej M. B. (1) kwotę 492 (czteryście dziewięćdziesiąt dwa) złote tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym;

IV. zasądza od oskarżonej T. D. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50 (pięćdziesiąt) złotych tytułem opłaty za II instancję.

Sygn. akt IX Ka 1318/13

UZASADNIENIE wyroku z dnia 21 listopada 2013 r.

T. D. została oskarżona o to, że w dniu 2 lipca 2012 r. w miejscowości W. znieważyla M. B. (1) w jej obecności, tj. o popełnienie przestępstwa z art. 216 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Kielcach Wydział XII Karny wyrokiem z dnia 29 maja 2013 r. (sygn. akt XII K 841/12):

I. uznał T. D. za winną popełnienia czynu zarzucanego jej aktem oskarżenia ustalając, że znieważyla ona M. B. (1) w jej obecności, co stanowi przestępstwo z art. 216 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył T. D. karę grzywny w rozmiarze 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 2 k.k. wykonanie orzeczonej kary grzywny warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 1 rok;

III. na podstawie art. 72 § 1 pkt 2 i 7a k.k. zobowiązał T. D. do przeproszenia M. B. (1) w terminie jednego tygodnia od uprawomocnienia się wyroku oraz do powstrzymania się od kontaktowania się z M. B. (1);

IV. na podstawie art. 628 pkt 1 k.p.k. zasądził od T. D. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 300 zł tytułem poniesionych kosztów procesu.

Apelację od powyżej wskazanego wyroku wniósł obrońca oskarżonej zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze.

Skarżący zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku a mający wpływ na jego treść polegający na zdeprecjonowaniu lekceważącego stosunku oskarżycielki prywatnej wobec oskarżonej, istniejącego pomiędzy nimi konfliktu oraz prowokacyjnego zachowania się M. B. (1) wobec T. D. w dniu zdarzenia. Ponadto apelujący zarzucił, iż na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów Sąd I instancji błędnie przyjął, że oskarżycielka prywatna w czasie zdarzenia zachowała się wobec oskarżonej z umiarem i nie używała wobec niej wyzwisk oraz że oskarżona oprócz wyzwisk dodatkowo pchnęła M. B. (2).

Z uzasadnienia apelacji wynika, że skarżący podniósł również zarzut błędu w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że korespondencję odebrał G. D., a nie oskarżona. Ponadto apelujący wskazał, iż obowiązek przeproszenia oskarżycielki prywatnej jest dla oskarżonej krzywdzący, zaś orzeczone zobowiązanie do powstrzymywania się od kontaktowania się T. D. z M. B. (1) jest niewykonalne. Oskarżona i oskarżycielka prywatna są bowiem bezpośrednimi sąsiadkami i zamieszkują na tym samym podwórku. Dodatkowo skarżący podniósł, że orzeczona liczba stawek grzywny wobec wagi czynu i postawy T. D. jest zbyt surowa, zaś wysokość stawki nie uwzględnia w sposób dostateczny sytuacji osobistej i majątkowej oskarżonej.

Obrońca oskarżonej wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i odstąpienie od wymierzenia kary wobec oskarżonej bądź złagodzenie kary wymierzonej jej przez Sąd Rejonowy.

Na rozprawie apelacyjnej obrońca oskarżonej odnosząc się do nieścisłości w sposobie sformułowania zarzutów i wniosków apelacji wyjaśnił, że oskarżona kwestionuje wyrok jedynie w części dotyczącej kary.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy oskarżonej jedynie w części zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy błędnie ustalił, iż w dniu zdarzenia korespondencję od listonosza odebrał G. D., podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosku, iż przedmiotowe listy odebrała oskarżona T. D.. To ustalenie było sprzeczne z wynikami postępowania dowodowego, przede wszystkim z zeznaniami listonosza (k. 46-47). Rację ma zatem obrońca kwestionując ustalenia w tej części. Zgodnie jednak z art. 438 pkt 3 k.p.k. orzeczenie ulega uchyleniu lub zmianie w razie stwierdzenia błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia. W niniejszej sprawie zaś zmiana ustaleń faktycznych w zakresie stwierdzenia kto odebrał korespondencję nie ma wpływu na treść wyroku. Podkreślić bowiem należy, że kierowanie wyzwisk pod adresem M. B. (1) miało miejsce już po oddaniu jej przez T. D. korespondencji. Tym samym zachowanie oskarżonej zostało co prawda wywołane zdarzeniem związanym z odbiorem korespondencji, ale nastąpiło po przekazaniu listów M. B. (1), a więc po zakończeniu zdarzenia, którego przebieg, ustalony przez Sąd Rejonowy, zakwestionował obrońca.

Podkreślić natomiast należy, że Sąd I instancji prawidłowo dokonał pozostałych ustaleń, w tym tego, że oskarżona odepchnęła oskarżycielkę. Ustalenia te są wynikiem wszechstronnej oceny dowodów. Sąd ustalił, że zachowanie oskarżonej nie było reakcją na prowokacyjne zachowanie się oskarżycielki prywatnej. M. B. (1) w trakcie zdarzenia nie używała słów wulgarnych w stosunku do T. D.. Sąd Rejonowy ustalił, że między kobietami dochodzi często do nieporozumień, są one skonfliktowane, ale prawidłowo ustalony przebieg zdarzenia w dniu 2 lipca 2012 r. przeczy temu, że M. B. (1) sprowokowała T. D. do zachowania polegającego na odepchnięciu oskarżycielki posiłkowej oraz użyciu wobec niej słów powszechnie uznanych za obelżywe. Ponadto oskarżycielka prywatna nie odpowiedziała na zachowanie oskarżonej.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy dokonał trafnej oceny całokształtu materiału dowodowego i na jej podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które miały znaczenie w niniejszej sprawie.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego co do winy oskarżonej i przyjętej kwalifikacji prawnej przypisanego jej czynu.

Sąd I instancji prawidłowo ocenił również stopień społecznej szkodliwości czynu, którego dopuściła się T. D.. Przy ocenie tego stopnia wziął bowiem pod uwagę wszystkie okoliczności, o których mowa w art. 115 §2 k.k.

Nie jest zasadny zarzut apelacji rażącej niewspółmierności kary. Wymierzając T. D. karę Sąd I instancji wziął bowiem pod uwagę wszystkie okoliczności z art. 53 k.k. i je prawidłowo rozważył. Podkreślić należy, iż wymierzona oskarżonej kara nie jest surowa. Liczba stawek grzywny jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości czynu i stopnia winy. Natomiast wysokość jednej stawki grzywny została ustalona z uwzględnieniem sytuacji osobistej i majątkowej T. D..

Dodatkowo Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, iż w stosunku do T. D. zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna, co skutkowało warunkowym zawieszeniem wykonania orzeczonej kary grzywny.

W niniejszej sprawie nie było natomiast podstaw do odstąpienia od wymierzenia oskarżonej kary. Zgodnie z art. 216 § 3 k.k. Sąd może odstąpić od wymierzenia kary jeżeli z niewagę wywołało wyzywające zachowanie się pokrzywdzonego albo jeżeli pokrzywdzony odpowiedział naruszeniem nietykalności cielesnej lub znie wagą wzajemną. Prawidłowo poczynione ustalenia faktyczne wskazują, iż zachowanie M. B. (1) zarówno przed, jak i po wyzwiskach ze strony T. D. nie wyczerpało przesłanek uzasadniających odstąpienie od wymierzenia oskarżonej kary.

Odnosząc się do zarzutu podniesionego w apelacji, iż obowiązek przeproszenia oskarżycielki posiłkowej jest dla oskarżonej krzywdzący wskazać należy, iż nie był on zasadny. Obowiązek ten jest konsekwencją zachowania T. D.. Jego celem jest dodatkowe uświadomienie oskarżonej, iż używanie w stosunku do innych słów powszechnie uznanych za obelżywe nie jest zachowaniem poprawnym i skutkuje pewnego rodzaju dolegliwościami, jak na przykład obowiązkiem przeproszenia pokrzywdzonej.

Sąd odwoławczy podziela natomiast argumentację apelującego, iż orzeczone przez Sąd Rejonowy¹ wobec oskarżonej obowiązek powstrzymywania się od kontaktowania się z oskarżycielką prywatną jest w realiach niniejszej sprawy niemożliwy do zrealizowania. Sąd I instancji nie wziął pod uwagę, iż T. D. i M. B. (1) mieszkają na terenie jednej posesji i są bezpośrednimi sąsiadkami, nadto są spowinowacane. Okoliczności te wymuszają na osobach mieszkających na tej samej posesji konieczność kontaktowania się ze sobą.

Dodać należy, że Sąd Okręgowy nie dopatrył się innych uchybień w procedowaniu Sądu Rejonowego, które miałyby charakter bezwzględnych przyczyn odwoławczych, a które sąd odwoławczy zobowiązany jest badać z urzędu.

W konsekwencji na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.

Na podstawie art. 636 § 1 i 3 k.p.k. Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonej na rzecz oskarżycielki prywatnej kwotę 492 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym. Kwota ta wynika z przedstawionego przez pełnomocnika M. B. (1) rachunku. Jednocześnie kwota ta nie przekracza sześciokrotności stawki minimalnej w niniejszej sprawie (§ 2 ust. 2 zd. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Dz. U. 2002, Nr. 163, póź. 1348).

- Na podstawie art. 8 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. 1973, Nr 27, póź. 152) Sąd zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50 zł tytułem opłaty od wymierzonej kary grzywny (punkt III wyroku Sądu Okręgowego).

SSO Bogna Kuczyńska